

MESTNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA

Poročilo

SVETA ZA KULTURO MLO

GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE ZA LETO 1954

Svet za kulturo je bil izvoljen šele julija 1954, po razdelitvi prejšnjega Sveta za prosveto in kulturo v dva ločena sveta. To razdelitev je narekovala svojska in obširna problematika, ki jo ima Ljubljana kot kulturno središče s številnimi kulturnimi institucijami in umetniškimi šolami. To problematiko pa je nedvomno bilo teže konkretno obravnavati v enem samem svetu, ki je imel daleč preko sto ustanov. Tako veliko število ustanov seveda ne daje možno-

sti, da bi se Svet podrobneje, razen načelno lotil posameznih vprašanj. Vendar mnoga od njih terjajo temeljitega obravnavanja problemov in le iz takega poznavanja lahko Svet izvaja svoje zaključke in usmerja delo.

Ta dejstva so narekovala ločitev prejšnjega Sveta za prosveto in kulturo v dva samostojna sveta.

Težišče dosedanjeja dela Sveta za kulturo je bilo v reševanju nalog, ki jih je narekovala problematika posameznih ustanov, ki sodijo v skrb Sveta in v nalogah, ki izvirajo iz naše splošne kulturne problematike.

Kulturno politiko v organizacijskem smislu je začrtal s tem, da je postopoma preusmerjal vse tiste ustanove, kjer je le mogoče, v finančno samostojne zavode. S tem je bila dana tem ustanovam organizacijsko pravno mnogo večja samostojnost, obenem pa seveda večja odgovornost pri urejevanju svojega materialnega položaja. Stimulans, izvirajoč iz ustvarjanja lastnih sredstev in iz teh izhajajoča večja prosperiteta ali zastoj, daje vsekakor obenem tudi možnost večjega zagona in dviga dejavnosti.

Druga naloga Sveta je bila uvedba družbenega upravljanja v zavode in šole. Šolske odbore je imenoval Svet za kulturo na predlog zborov volivcev, v zavodih pa je imenoval upravne odbore.

Tretja naloga pa je bila proučitev nadaljnje razvoja naših kulturnih ustanov in s tem v zvezi tudi izvedba določenih ukrepov. Obenem pa je Svet izvajal načrt o ustanavljanju novih kulturnih ustanov, katerih ustanovitev je terjala naša kulturna politika.

V skladu s to nalogo je zato potrebno, da damo prerez dela posameznih ustanov v preteklem letu in na ta način posredujemo ljudskemu odboru in javnosti rezultate njihove ustvarjalnosti in z njo tudi njihovo problematiko.

ŠOLSTVO

V neposredni skrbi Sveta je 6 nižjih glasbenih šol, Srednja glasbena in Srednja baletna šola ter Šola za umetno obrt. Na glasbenih šolah v Ljubljani je skupno 2.851 učencev. Od tega števila pa je 2.119 učencev, ki se že učijo različnih instrumentov, dočim 732 učencev obiskuje še pripravljalne razrede in se za pouk na glasbeni šoli šele pripravljajo.

To število učencev je največje, ki smo ga doslej dosegli v vsem razvoju glasbenega šolstva v Ljubljani in iz njega lepo odseva težnja našega človeka, da svojega otroka usmerja v čim

širšo izobrazbo. To razširjenost šolstva je seveda podprla tudi tendenca, da šole kolikor mogoče približamo teritorialno otrokom in se tudi iz tega vzroka zanimanje za te šole širi iz leta v leto, saj je omogočeno obiskovanje glasbenih šol tudi najmlajšim. Dalje se je na ta način starostna meja učencev, ki se vpisujejo prvo leto v šolo, pomaknila globoko navzdol pod povprečno stopnjo pred vojno.

Učnega osebja je na glasbenih šolah 240, od tega števila 81 stalno nastavljenih, 159 pa honorarnih učiteljev. Seveda je število honorarnih predavateljev zato tako visoko, ker so našteti po seznamih, ki jih navaja vsaka šola zase. V tem številu je mnogo predavateljev, ki so šteti po dvakrat ali celo večkrat, ker predavajo na več šolah in prav tako so v njih tudi redno nastavljeni ter učijo obenem še honorarno.

Prav ta pestrost učnega osebja pa nam zadaja vrsto pedagoških problemov. Svet za kulturo se je pri obravnavanju teh nalog odločil, da uvede v glasbene šole inšpektorsko službo s težnjo, da postopoma zvišuje raven pouka. Imenoval je dva inšpektorja, in sicer za pouk klavirja in violine.

Pri tem moramo upoštevati dvoje dejstev: prvič, da so te šole pretežno na začetku razvoja in da je učno osebje po svoji pedagoški praksi dokaj mlado, drugič pa, da so okoliš, iz katerih dobivajo šole svoje učence, po svoji glasbeni tradiciji silno različni. Glede zahtevnosti ima n. pr. šola v centru mesta mnogo lažje stališče kot šole v Mostah, Siški-Bežigradu, Viču ali Sentvidu. Tu prav te šole šele utirajo prvo začetno pot grajenja neke glasbene tradicije in zato niso le vzgojitelj otrok, marveč tudi vzgojitelj staršev.

SREDNJA GLASBENA ŠOLA

je pokazala v lanskem letu, ko je postala samostojna šola — prej je bila pri Akademiji za glasbo — kljub najtežjim pogojem za delo velik delovni elan in lep uspeh. Šola nima lastnih

**Sklic seje
INICIATIVNEGA ODBORA
OLO IN MLO
za formiranje komun
Sekretariat sklicuje
Iniciativni odbor na sejo
v petek, 27. V. 1955 ob 11.
uri dopoldne v Ljubljani,
(stari) Magistrat, mala
sejna soba (38).**

**Predvideni dnevni red:
Nadaljevanje dela za
priprave formiranja novega
okraja in občin.**

SEKRETARIAT

prostorov in gostuje zdaj na šestih različnih krajih, tako v terenski pisarni, Novinarskem domu itd. Izvedla je že precejšnjo selekcijo med svojimi učenci in zvišala izpitne zahteve, saj je ta šola namenjena predvsem usposabljanju učencev za glasbeni poklic.

Šola ima 235 učencev in jo je lani absolviralo 21 dijakov. Imela je 22 javnih in 8 internih nastopov in dve produkciji v Kopru in Mariboru.

Lep razvoj šole pa zelo ovira, kot je omenjeno, izredno pomanjkanje prostorov, poleg tega pa je težko vprašanje vseh naših glasbenih šol tudi pomanjkanje ali pa iztrošenost instrumentov.

NIŽJIH GLASBENIH ŠOL

je šest, in sicer v centru mesta šola v Vegovi ulici, ki je naša najstarejša glasbena šola, druge pa so vse nastale po osvoboditvi: šola na Viču, v Mostah, v Siški in Bežigradu, Polju in Sentvidu. Največja med njimi je šola Siška-Bežigrad, ki je razdeljena na tri dele: Siško, Zg. Siško in Bežigrad, kjer ima svoje prostore.

Ima 970 učencev. V tem številu pa so tudi učenci, ki hodijo le v njeno pevsko šolo, organizirano za predšolske otroke. Teh je 295, v njen pripravniški pa se pripravlja 238 otrok za pouk v instrumentih.

Zelo lepo napredujejo njeni trije orkestri, in to godalni, simfonični in pihalni ansambli s 120 učenci. Na šoli prizadevno gojijo komorno glasbo, saj imajo dva kvarteta, kvintet, sekstet in klavirski trio. Ti ansambli velikokrat nastopajo na najrazličnejših proslavah, v domovih, na lastnih koncertih in v radiu.

GLASBENA ŠOLA LJUBLJANA V VEGOVI ULICI

je med vodilnimi glasbenimi šolami v Sloveniji, tako po številu učencev kot po urejenosti prostorov in učnih uspehih. Med učenci, ki se vpisujejo na Srednjo glasbena šolo, je precejšen del gojencev prav iz te šole. Lepe uspehe pa prav tako dosega s svojimi ansambli in dobrim orkestrom.

Velika zasluga te šole je močna preusmeritev pouka od do pred nekaj leti prevladujočega klavirja na pouk godalnih in tudi pihalnih instrumentov. Čeprav obiskuje pouk klavirja na naših šolah še vedno precej nad 50% učencev, so v zadnjih letih zlasti godala vidno napredovala. Ta politika je v bistvu zdrava, saj se pretežni del učencev na teh šolah ne usposablja za poklic, temveč dobiva glasbeno izobrazbo za aktivno udejstvovanje v društvih in raznih orkestrih. Prav zaradi tega so te šole uvedle pouk vseh instrumentov in kolikor mogoče učence usmerjajo v učenje različnih instrumentov.

SOLI V MOSTAH IN NA VIČU sta po številu učencev približno enaki. Obe imata zelo lepo ure-

jene prostore, razvito široko propagando za glasbeni pouk na svojih terenih in sta se že tako uveljavili, da predstavljata pomembni kulturni ustanovi v Mostah in na Viču.

SOLI V POLJU IN SENTVIDU

sta najmanjši in imata običajno vsako leto po 100 učencev. Obse opravljata pionirsko delo glasbene vzgoje na svojih terenih in sta že v nekaj letih dela nedvomno dosegli lepe uspehe, zlasti še, če upoštevamo, da orjeta pravzaprav ledino.

Vse šole imajo nove šolske odbore, ki so se pokazali kot pomemben faktor za razvoj svojih šol ne samo v materialnem, marveč tudi pedagoškem smislu.

Lani je Svet za kulturo uvedel v vse nižje glasbene šole enoletno šolnino v znesku 300 dinarjev mesečno. Socialne šibkim pa šolski odbori to šolnino v celoti ali pa delno lahko znižajo. Seveda ta šolnina krije le majhen del izdatkov za glasbene šole. Če upoštevamo, da šolanje vsakega učenca stane mesečno povprečno 1.200 din, je zato kritika, v katerih do uvedbe šolnine čisto neupravičena, saj se je šolnina izkazala tudi kot uspešno sredstvo za boljše napredek posameznih učencev in večjo skrb staršev za delo šole in svojih otrok. Če otrok nima veselja do glasbe, ali pa zanjo nima potrebnih pogojev, potem tudi starši ne vztrajajo več, da je njihov otrok na šoli, kot se je to dogajalo do sedaj v mnogih primerih.

Z uspehi učencev smo tudi v preteklem letu lahko zadovoljni, saj je negativnih redov razmeroma malo, ker šole slabe učence dosledno odklanjajo, saj je vsako leto več prijavljenih, kot jih šole lahko sprejmejo, tako glede na višino svojega proračuna, kot na število prostorov, ki jih imajo za pouk na razpolago.

Zelo težko je vprašanje instrumentov na naših glasbenih šolah. Lani je Svet za kulturo izdal za nabavo instrumentov 2.174.000 din, vendar je to le majhen znesek ob tako velikih potrebah. Zlasti nam primanjkuje pihal in trobil. Te instrumente je seveda mogoče samo uvoziti, ker dobrih instrumentov na domačem trgu ni mogoče več dobiti.

Svet za kulturo je mnenja, da so naše glasbene šole pomembne kulturne ustanove, ki svoje naloge dobro opravljajo in njihovo delo opravičuje izdatke, ki jih skupnost daje za razvoj naše glasbene kulture.

SOLA ZA UMETNO OBRT

Na tej šoli je bilo vpisanih v šolskem letu 1953/54 — 120 dijakov, v letošnjem pa je vpisanih 123 dijakov. Ti učenci so razdeljeni v pripravljalni razred, v katerem jih je letos 46 in se od tod usmerjajo v posamezne stroke: čipkarstvo (sedem učencev), grafiko s slikarstvom (12), keramiko (16), rezbarstvo in plastično kamno-

VABILO

na 65. skupno sejo mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO

Na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin sklicujem

65. skupno sejo,

Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki bo v petek dne 27. maja 1955 ob 16.30 uri v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predlagan je naslednji

dnevni red

1. Poročilo Sveta za kulturo MLO o delu v letu 1954.

2. Statut Komunalne banke v Ljubljani.

3. Pravilnik o razvrstitvi položajev pri Komunalni banki v Ljubljani v položajne razrede.

4. Pravilnik o dopolnilnih plačah in nagradah uslužbenecv Komunalne banke v Ljubljani.

5. Pravilnik o določitvi položajev in njih razvrstitvi v položajne razrede pri Komunalni banki v Ljubljani.

6. Sprememba Sklepa o določitvi položajev in njih razvrstitvi v položajne razrede za Mestno hranilnico ljubljansko.

7. Odlok o dopolnilnih plačah v socialnih zavodih MLO.

8. Odlok o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih uslužbenecv in delavcev Zoološkega vrta v Ljubljani.

9. Odločba o preimenovanju Doma gradbenega tehnikuma v Dom gradbene srednje šole v Ljubljani.

10. Gospodarske zadeve.

11. Personalne zadeve. Vsak ljudski odbornik ima pravico pisмено predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda.

Morebitno odsotnost javite Skupščinski pisarni MLO (telefon 21-343) Kresija, soba številka 8.

Predsednik MLO:
dr. Marijan Dermastia, L. r.

seštvo (2), opremo (12), tekstilno vzorčarstvo (14) in vezilstvo (11). V teh oddelkih je torej 177 učencev. Povprečno število dijakov na oddelek je 19.

V lanskem šolskem letu je zaključilo šolanje, ki traja pet let, 30 dijakov. Letni uspeh šole pa je precej pozitiven, saj je bilo lani pozitivno ocenjenih 95 dijakov, 10 negativno, 2 sta ostala neocenjena. Skupno torej 107 dijakov, od ostalih 13 pa so bili 3 izključeni zaradi slabega vedenja, 10 pa jih je zapustilo šolo zaradi slabih uspehov.

Ti rezultati kažejo dobro stran dela, vendar je prav v tej šoli toliko nerešenih vprašanj, ki nam to lepo podoba pokažejo v čisto drugi luči. Prva od njih je smisel in smer te šole, nje učni načrt in notranja organizacija. Pri nas je prav glede teh vprašanj precej nejasnosti in prav te nejasnosti so često vzrok neperspektivnosti mnogih abonentov te šole pri iskanju zaposlitve, na drugi strani za spet velike potrebe po višjem strokovnem osebju v obrti in industriji. Šola namreč daje svojim dijakom mnogo premalo praktičnega znanja, in sicer znanja, ki bi bilo trdnije povezano s teoretično pripravo za poklic. Prav zaradi tega velik del dijakov iz nekaterih oddelkov teži k nadaljnjemu šolanju na Akademiji, za kar šola prav gotovo ni bila ustanovljena, niti ni omenjena. Glavni vzrok za takšno stanje je pomanjkljivost delavnic, ki bi morale biti jedro šole in prva učilnica njenih dijakov. V temnih, tesnih in nezdravih prostorih v Križankah šola ne more doseči kaj prida uspehov, saj so njene sedanje delavnice le nekakšni provizoriji. Šola pa ima svoje dodatne prostore še na dveh drugih krajih. Pozimi je na šoli zelo veliko izostankov, ki gredo na račun teh nezdravih prostorov, dijaki pa trpijo zlasti na očeh, saj je pouk največ pri umetni luči.

Omenili smo že, da dosedanja učni načrt in organizacija šole ne ustreza več. Zato je bila postavljena komisija, ki je temeljito proučila predloge za nov učni načrt. Pri tem je bilo ugotovljeno, da bi bili na šolo sprejeti prvenstveno dijaki, ki že obvladajo obrt in bi za te dijake šolsko dobo lahko znižali od sedanjih 5 let na 3 leta. Za druge dijake pa naj bi veljalo še nadalje 5 let šolanja. Dalje je bilo ugotovljeno, da bi moral dijak najprej dobiti splošno likovno izobrazbo v prvih dveh letih šolanja, poleg ostale splošne izobrazbe. Odpraviti je potrebno akademizem in učni program naj dijake dosledno uvaja v uporabni značaj umetne obrti. V počitnicah bi dijaki morali določeno dobo prakticirati v podjetjih. Prav zaradi uvajanja dijaka v poklicno delo bi morali na šoli nastavitvi tudi obrtniške mojstre določenih strok, zato pa bi bilo potrebno ustanoviti pri šoli lastne delavnice.

V letošnjem letu je MLO razglasil šolo za finančno samostojen zavod. Smisel tega je v tem, da bi se šola začela razvi-

jati v nek šolsko obrtni zavod, ki bi bil sposoben s svojimi produkti posegati na trg odjemalcev umetne obrti. Le literarna borba za odpravo kiča in za izboljšanje odnosa kupcev je borba z mlino na veter. Treba bo pokazati prave izdelke, sodelovati pri dvigu estetske kvalitete industrijskih in obrtnih izdelkov in se praktično vključiti v proces razvoja tako umetne obrti, kot likovne obravnave industrijskih produktov. Šola je zato že začela iskati stike z nekaterimi podjetji in ustanovami in iskati naročnike svojim izdelkom. Pouk se je zato presmeril tako, da učenci z namen letniku opravljajo izključno praktično delo s pomočjo profesorjev in obrtnih strokovnjakov.

Da svojo dejavnost čim bolj razvije, je šola poslala nekaj svojih izdelkov tudi na razstavo na Dunaj v prostore jugoslovanske knjige in na razstavo na Bled.

Težišče našega nadaljnjega dela bo vsekakor v nadaljevanju začrtanega programa dela na praktični osnovi, za kar bo potrebno prej ali slej dati šoli ustrezne prostore z delavnicami. Dvig likovne kvalitete našega obrtniškega in industrijskega izdelka bo v konkurenčni obrti gotovo daljši odgovorne naloge in pomemben položaj v produkcijskem procesu.

SEŠTNAJSTVA LETNA ŠOLA
je prišla leta 1954 iz pristojnosti SPK LRS v pristojnost SK pri MLO.

Šola se je iz majhnega števila učencev v zadnjem letu precej razvila, saj ima do sedaj že 206 učencev, in sicer 102 redna gojenca in 104 učence, ki obiskujejo pripravljalni razred. Učiteljev ima 16, od katerih je 5 stalno nastavljenih, 11 pa honorarnih.

Šola usposablja učence v prvi vrsti za poklic. Vendar ima priložen še tečaj za najmlajše učence, ki preidejo nato na redno šolanje, drugim pa posreduje plesno umetnost za njihovo splošno izobrazbo. Upravičenost obstoja te šole na vsak način podpira že dejstvo, da je naš baletni ansambel v Operi pri svojih nastopih že v precejšnjem delu izpopolnjen z gojenci te šole. Brez sodelovanja teh gojencev večja baletna uprizoritev ni ne bi bila mogoča. Nadalje je ta šola edina te vrste v Sloveniji in v njej se šola celo nekaj dijakov iz drugih republik.

Tudi ta šola je v podobnem položaju kot Šola za umetno obrt glede prostorov. Sedaj raseda stanovanjske prostore v Gradišcu, in še to v I. nadstropju. Prav gotovo so upravičene pritožbe strank in razumljiva odpuščanja prostorov, ki jo je dal šoli hišni svet, saj traja pouk od jutra do noči.

Do sedaj nam še ni bilo mogoče rešiti tega vprašanja.

MESTNO GLEDALIŠČE

je uprizorilo v lanskem letu 261 predstav, kar je gotovo vi-

soko število v primerjavi z drugimi gledališči, zlasti še, če upoštevamo, da je število umetniškega ansambla razmeroma majhno. Te predstave je obiskalo 85.509 gledalcev.

Pripravilo je v tem letu 10 premier in 1 ponovitev, med njimi 4 slovenska dela. Poleg tega pa je v Mestnem gledališču gostovalo za ves abcnma SNG iz Trsta z 10 predstavami in SNG Maribor s 6 predstavami, Celjsko gledališče pa je gostovalo z dvema predstavama.

Gledališče samo je prav tako organiziralo svoje gostovanje v Trstu, kjer je imelo dve predstavi in v Mariboru s štirind predstavi.

Število abonentov se je v drugi polovici lanskega leta že precej dvignilo in ima gledališče sedaj že okrog 1.500 abonentov.

Tudi v lanskem letu je gledališče skrbelo za čim večjo pestrost in raznolikost, tako pri sestavi repertoarja in njegovi izvedbi, kar potrjuje visoko število obiskovalcev, ki so v gledališču že stalna publika. Prav gotovo ni vzrok temu obisku tako imenovani lahki repertoar, ki ga nekateri skušajo postavljati kot vzrok tako visokemu številu obiskovalcev, saj je nasprotno obisk pri resnih dramah presenetljivo visok, število predstav pa nič manjše kot pri komedijah.

V celoti lahko objektivno ugotovimo, da je gledališče lani uspelo, da je izvedlo svoj predvideni repertoar, izboljšalo tehnično opremo in dobiva svoj pomen v naši gledališki kulturi.

Veliko je k temu pripomogli tudi dobro urejani gledališki list, ki ga gledališče izdaja za vsako premiero. 11.961 prodanih izvodov tega lista, ki skuša v primerni obliki dvigati zanimanje za gledališče, je dokaz, da se je tudi gledališki list MG pri obiskovalcih trdno uveljavil.

Celotni kolektiv gledališča ima 72 uslužbencev, od katerih je 32 članov umetniškega osebja, ostali pa so administrativni in tehnični uslužbenci.

Subvencija MLO gledališču je lani znašala 19.405.700, lastnih dohodkov pa je gledališče imelo 8.591.107 din. Lastne dohodke ima gledališče od predstav, in sicer 3.769.650 din, 4.821.457 din pa iz prodaje gledališkega lista, oglasov v njem, inkaso garderobe in od najemnin pri oddaji dvorane. Celotni proračun znaša torej 27.996.807 din. Če primerjamo odnos med lastnimi dohodki in subvencijo, ki jo gledališču daje MLO, vidimo, da znašajo lastni 31,5%, na subvencijo pa odpade 67,5%. Vsekakor je to razmerje zelo ugodno, če primerjamo druga gledališča, kjer znaša razmerje 1,5 ali še več.

V lanskem letu je imelo gledališče 2.000.000 din investicijskega kredita, katerega je porabila za izboljšanje in dopolnitev tehnične opreme v delavnicah in na odru ter gradnjo kopelnice.

Bistvena ovira pri nadaljnjem razvoju gledališča pa bo še dalje pomanjkljiva tehnična oprema in ureditev dvorane, ki nikakor ne ustreza najosnovnejšim varnostnim predpisom, da ne govorimo o kulturni ureditvi njegovih stranskih prostorov (garderoba za obiskovalce, kadilnice, izhodi dohodi itd.). Rešitev je mogoča v dveh primerih: dobiti nove prostore za Akademijo za igralsko umetnost in razširiti gledališče v te prostore ali pa dograditi nove stranske prostore, za kar bi seveda bil potreben precejšen investicijski kredit.

Februarja letos je Svet za kulturo imenoval gledališču devetčlanski upravni odbor in je s tem tudi MG prešlo v družbeno upravljanje.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

je zelo povečalo svojo dejavnost v primerjavi s prejšnjimi leti, saj je imelo 346 predstav, ki jih je obiskovalo 75.785 gledalcev. Velik del teh predstav pa je bil izven Ljubljane, in sicer 243, kar je treba posebej poudariti kot vzgojno ustanovo, ki daje pomoč vasi, saj je gostovalo ne glede na oddaljenost po vsej Sloveniji. Vso sezono je gostovalo redno tri dni v tednu izven Ljubljane, v aprilu in maju pa je bilo na turneji po vsej Primorskem. S tem svojim delom je gledališče opravilo pomembno prosvetno delo na terenu, saj je povsod bilo prisrčno sprejeto. Tudi vedno nove številne prošnje za gostovanje pričajo, da gledališče izpolnjuje svojo kulturno nalogo.

Gledališče ima obe zvrsti lutkovne igre: ročne lutke in marionete. Za gostovanje pride v poštev predvsem gledališče z ročnimi lutkami, dočim marionetno gledališče lahko zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev dela le v Ljubljani. Zato je marionetno gledališče ime lani le 89 predstav.

Gledališče zaposluje 14 uslužbencev, in sicer 6 umetniškega osebja in 8 tehničnega in administrativnega osebja. Seveda je to število za tako obsežno delo, ki je po dveh tretlinah terensko, zelo majhno, vendar bo povečanje mogoče šele z leti, ko bo ta umetnost pri nas dobila trdnije osnove in širše pogoje za delo. Predvsem mislimo tu na grajnjo gledališča, ki seveda pride v poštev v naslednjih letih.

V tem letu je gledališče skušalo rešiti vprašanje svojih prostorov s prizidavami odra v gledališču na Levstikovem trgu. Odr je bil tu tako majhen, da je resnično bilo kakršnokoli večje delo nemogoče. Ta preureditev pa bo omogočila vsaj za dogleden čas nemoten umetniški razvoj gledališča in izvedbo načrtov, ki jih ima pri izvrševanju začrtanega repertoarja. Te prizidave so tudi zavrla Jelo skupine v tem gledališču in je zato kolektiv kot je omenjeno usmeril predvsem na gostovanje.

Gledališče je imelo v preteklem letu stalne stike z ostalimi jugoslovanskimi lutkovnimi gledališči. V to gledališče prihajajo redno zastopniki ostalih gledališč na posvetovanje, samo gledališče pa je omogočilo trem svojim uslužbencem, da so si ogledali gledališče te vrste na festivalu v Münchnu, obenem pa obiskali razstavo bavarskega lutkarstva.

Da razširi svoj krog sodelavcev, je gledališče organiziralo lutkovni tečaj, ki je trajal štiri mesece. Od 26 udeležencev tega tečaja bi gledališče lahko pritegnilo 6 tečajnikov, ki so se na tečaju najbolj izkazali.

Največja ovira pri razmahu gledališča je seveda repertoarno vprašanje. Ze vrsto let si prizadeva, da bi bolj zainteresiralo naše pisatelje in tako dobilo kaj več lutkovnih iger. Toda repertoar ima zagotovljen komaj za prihodnjo sezono s tremi deli za ročne lutke in z enim delom za marionete. Tudi v tem, so naše tradicije kaj pike in gledališče nedvomno izvršuje pionirsko delo v širjenju našega lutkovnega repertoarja.

Na kratko prevzete naloge za prihodnja leta bi bile: razširitev stalnega umetniškega ansambla in njegovo postopno usposabljanje, postavitve novega gledališča, ki bi bilo sposobno prevzeti mnogo obsežnejše naloge, kot jih lahko izvaja gledališče v sedanjih prostorih, nabava prevoznih sredstev, da bi gledališče lahko še v mnogo večji meri sodelovalo z mladino na deželi.

Lani je gledališče prejelo 5.300.000 din dotacije, lastnih dohodkov pa je imelo 1.860.465 dinarjev. Gledališče je torej krilo svoje izdatke z 38% lastnih dohodkov proti 62% dotacije. Investicija za prizidavo odra v gledališču na Levstikovem odru pa so znašale dva milijona 168.150 din.

Gledališče vodi 7-članski upravni odbor, kot družbeni organ gledališča.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

je uprizorilo v lanskem letu 141 predstav in s tem presešlo število predstav v prejšnjem letu za 12. Te predstave je obiskalo 42.467 gledalcev in je to število tolikšno, kot doslej še v nobeni sezoni. Čeprav je gledališče v listvu amatersko, saj ima nobenega profesionalnega igralca in je v gledališču nastavljenih le 6 uslužbencev in 3 delavci kot administrativno in tehnično osebje, je včasih imelo tudi po 6 predstav na teden, kar je gotovo največja zmogljivost amaterskega gledališča.

V lanskem letu je gledališče imelo 7 premier in ponovilo tri dela iz prejšnje sezone. Med temi deli je bila slovenska dramatika zastopana s 4 deli.

Krog stalnih obiskovalcev tega gledališča se veča iz leta v leto, kar kaže veliko število repriz posameznih del, saj so nekatera dela bila uprizorjena po 25- in tudi 30-krat. Seveda je ta uspeh predvsem rezultat določenega repertoarja tega gledališča, tistega dela repertoarja, ki ima izrazito zabavni značaj. Gledališče je začelo močneje uvajati v svoj repertoar pri nas že močno pozabljeno tako imenovano spevoigro in ljudsko igro, ki po svoji vsebini del našega gledališkega občinstva še vedno lahko zabava in privlačuje, kar kaže omenjeno število repriz posameznih del. Vendar gledališče teži s svojim drugim delom repertoarja h kvalitetnejšim in odrsko zahtevnejšim igram.

Gledališče raste iz leta v leto po številu predstav, kot po vedno širšem odzivu pri obiskovalcih. Dela se v razmeroma težkih pogojih. Zlasti ima pomanjkljivo tehnično opremo in pa skrajno tesne prostore. Kurse morajo n. pr. izdelovati kar na odru, ker nimajo nobenega drugega prostora razen dvorane in 4 sob, ki so obenem garderoba, šivalnice, delavnice itd.

Lanski proračun gledališča je znašal 5.243.328 din, od tega subvencije MLO 3.037.180 din in lastni dohodki 2.206.148 din. Svoj proračun je torej gledališče pokrilo s 42%, kar je vsekakor zelo ugodno razmerje med lastnimi dohodki in subvencijami.

ZABAVNO GLEDALIŠČE

je ustanova s samostojnim finansiranjem in ne prejema nobene dotacije od MLO. Njegova dejavnost je zlasti prirejanje nastopov zabavnega značaja, tem, da angažira grupe ali posameznike za nastope. S tem grupami prireja nastope v Ljubljani ali izven nje. Tako n. pr. nastop cirkuških grup ali

OPOZORILO

Opozarjamo vse vojne obveznike, rezervne podoficirje in oficirje, da so obvezni sporočiti vse spremembe pristojnemu odseku za narodno obrambo pri ljudskem odboru občine ali mesta. Proti vsem, ki teh sprememb ne bodo pravočasno javljali, se bo najstrožje postopalo po predpisih.

Odsek za narodno obrambo MLO
LJUBLJANA

Mestni ljudski odbor podpira vsakoletno dotacijo tudi delovanje MALE GALERIJE, ki jo upravlja Društvo slovenskih likovnih umetnikov. Ta galerija izpolnjuje važno nalogo v popularizaciji likovne umetnosti, kar dokazuje z izredno velikim obiskom razstav, obenem pa je njena naloga, da daje svoje razstavne prostore prav tukajšnjim umetnikom, ki bi sicer prišli težko do razstav.

KINEMATOGRAFIJA

Kinofikacijska mreža v Ljubljani ima 14 stalnih in 3 letne kinematografe. Kapaciteta stalnih kinematografov znaša 6.143 sedežev letnih pa 3.500 sedežev. Njena gostota po teh številkah torej ni majhna, vendar še vedno ni ustrezno težnja, da bi bil kinematograf kar najbolj pri rokah obiskovalca, saj je centralizacija v središču mesta očitna. Tako so nekateri predeli ljubljane brez kinematografa. Izrazit primer je n. pr. južni del mesta, kjer na področju Dolenjske ceste in Barja ni nobene kinematografa. Drug primer pa je vičanski del mesta z vsemi okoliškimi naselji. Zato je Svet za kulturo lani začel graditi nov kinematograf ob bližnj rajonski stavbi na Viču, ki bo letos julija dograjen. Lani je bilo potrošenih za gradnjo, opremo in študij tega kinematografa 33.205.841 din. Njegova kapaciteta bo 500 sedežev. S tem bo v 15 stalnih kinematografih v letu 1955 število sedežev 6.643. Odprto pa je še vedno vprašanje kinematografa v Krimski komuni, ki ga bo treba začeti reševati že v kratkem, in sicer z novogradnjo kulturnega doma.

Če računamo 1 kinematograf na 10.000 prebivalcev, kar je običajna postavka, potem bi v gradnjo novega kinematografa v Krimski komuni dosegli ugodno razvrstitev kinofikacijske mreže in tudi potrebno število sedežev.

Posebno vprašanje pa bodo ostali še letni kinematografi, saj jih imamo doslej samo 3. Po ukinitvi letnega kinematografa v Tivoliju, ki je bil parku v precejšnji škodo, (nemir, poškodovanje nazadov), bo potrebno razmišljati o novem prostoru v šišenskem predelu mesta, kar je že davna želja prebivalcev šišenske komunne.

Obisk v vseh kinematografih je v letu 1954 znašal 3.354.445 obiskovalcev, predstav pa je bilo 8884. Bruto inkaso je bil 112.480.000 din.

Letni kinematografi so imeli skupno 197 predstav, katere je obiskalo 97.648 gledalcev. Pri kapaciteti 3500 sedežev je obisk razmeroma majhen. Seveda je temu krivo tudi vreme, ki je bilo v lanskem sezoni precej neugodno.

V vseh kinematografih je bilo 323 predstav domačih filmov, z obiskom 130.847.

Ce delimo število kinematografov s številom celotnega prebivalstva vidimo, da je vsak ljubljčan obiskal kino povprečno 24-krat v letu 1954. Najbrž to ni majhen povpreček, saj bi se še precej dvignil če bi od tega odšteeli najmanjši otroke.

Zanimiva je statistika, ki nam pokaže zasedbo predstav v kinematografih. Če računamo, da bi vsak stalen kinematograf imel po 3 predstave dnevno skozi vse leto, potem zmorejo vsi skupaj sprejeti 6.634.440 obiskovalcev. Obisk pa je znašal 3.354.445, ali polovico iznadpol-

ne kapacitete. Seveda je pri tem potrebno upoštevati, da še zdaleč nimamo toliko filmov, ki bi to možno kapaciteto lahko pokrili, saj bi bilo potem treba filme veliko hitreje menjati v repertoarju kot jih moramo zdaj, ko znaša ponudba povprečno 120 filmov letno na našem filmskem trgu, tako iz uvoza kot iz domače produkcije.

Programska politika kinematografov je še vedno odvisna od ponudbe posameznih uvoznih podjetij. Kljub temu, da vsak film pregleda centralna cenurna komisija, ki dovoljuje nakupe filmov, še vedno teče v naših kinematografih precej filmov, ki ne ustrezajo niti estetski, niti politični koncepciji repertoarja, kakršno bi si želeli. Zato je Svet za kulturo imenoval posebno komisijo za Ljubljano, ki je nekaj neustreznih filmov tudi odklonila in svetovala podjetjem, da jih ne nabavijo.

Se vedno je pred nami naloga, da po nekem sistemu organiziramo predstave za mladino. Ker nimamo potrebnega pionirskega kinematografa, bo prav v novem kinematografu »Vič« sklenjena pogodba s kinopodjetjem v tem smislu, da je pod-

jetje obvezano predvajati prvo popoldansko predstavo vsak dan izključno za mladino. Verjetno bodo temu zgledu sledili tudi nekateri drugi kinematografi: in bi na ta način rešili to vprašanje, ki se do sedaj ni premaknilo z mrtve točke.

Sredstva za gradnjo kino dvoran daje Mestni ljudski odbor, saj kinopodjetja iz svojih sredstev ne morejo investirati večjih zneskov za gradnjo. Največji del izdatkov predstavlja najemnina filmov, ki znaša povprečno 43% ob brutto inkasa, dalje Dpp 20% in mestna taksa 5%.

LJUBLJANSKI FESTIVAL

Je bil ustanovljen kot nov zavod. Do sedaj je organiziral prireditve ljubljanskega festivala Turistično društvo v Ljubljani s subvencijami, katerih del je kril tudi MLO.

Ker pa naj Ljubljanski festival ostane vsa oletna tradicionalna prireditev, je Svet za kulturo ustanovil poseben zavod, ki naj organizira te in tudi druge podobne prireditve.

V letošnjem letu pripravila novo ustanovljeni zavod obsežen festivalski program, ki se bo vključil v prireditve ob proslavah 10-letnice osvoboditve.

IZ ZAPISNIKA

33. SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE, KI JE BILA DNE 26. APRILA 1955

Sejo je vodil odbornik Zdravko Rakušček, predsednik zbora proizvajalcev.

Zapisnik seje je vodil Gvidon Planinšek, višji pravni referent.

Za overitelja zapisnika sta bila izvoljena odbornika Alojz Baraga in Miroslav Bežan.

Zapisnik 32. seje zbora proizvajalcev je bil soglasno sprejet.

Seja je bila sklepna, ker je bilo od 58 odbornikov zbora proizvajalcev prisotnih 31.

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. razprava in sklepanje o zaključnih računih gospodarskih organizacij za leto 1954.

Predlagani dnevni red je bil soglasno sprejet.

I

RAZPRAVA IN SKLEPANJE O ZAKLJUČNIH RAČUNIH GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ ZA LETO 1954

Odbornik Jože Gasparič, član Komisije za potrjevanje zaključnih računov je dal pojasnila k posameznim bilancam, nato pa je predlagal, da se potrdijo zaključni računi naslednjim gospodarskim organizacijam:

SODNIKI POROTNIKI OKROŽNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, IZVOLJENI NA 62. SKUPNI SEJI MLO DNE 22. APRILA 1955

1. Kramarič F. Franja, Ilirska ul. 28.
2. Hovar I. Viktor, Poljanski napis 10.
3. Sočan M. Julij, Valvazorjeva ul. 7.
4. Drnikovič F. Albert, Mestni trg 3.
5. Kunc F. Viktor, Trubarjeva ul. 13.
6. Rape A. Ladislav, Medvedova ul. 10.
7. Supan F. Krista, Pristojna 3.
8. Čiča M. Mojca, Prešernova ul. 16.

- »Mercators«, »Agrotehnika«, »Odpad«, »Kemofarmacija«, »Kovina«, Stritarjeva ul. 8, »Tekstilimpex«, »Sanolabor«, »Obrt-export«, Kinematografsko podjetje, Stavbeno mizarstvo, Slonškova ul., Bombažna tkalnica Ljubljana-Višmarje, »Crevarna«, »Dežnik«, »Tela«, Rimska c. 17, »Kuverta«, »SAP«, »Čevljarina«, Kolodvorska ul. 12, Ortopedsko podjetje »Soča«, Hotel »Slon«, Kavarna »Beti-grad«, »Astra«, »Železniška tiskarna«, »Kemija-impex«, »Tonosa« Savlje, »Triglavska tiskarna«, »Toplovod«, »Manufaktura« Prešernova ul., Kmetijsko posestvo Podgora, Kemična tovarna Moste, Gostinsko podjetje »Belokranjec«, Papirnica Vevče, »Tesarstvo« Ižanska c., »Jugoreklam« in »Avtoservis«.

Vsi zaključni računi so bili soglasno odobreni.

Dnevni red je bil izčrpan in predsedujoči je zaključil sejo.

Predsedujoči:

Zdravko Rakušček, I. r.

Vodja zapisnika:

Gvidon Planinšek, I. r.

Overitelja zapisnika:

I. Alojz Baraga, I. r.

2. Miroslav Bežan, I. r.

9. Feifer V. Vladimir, Gospodarska c. 3.
10. Šitar F. Janez, Titova c. 17.
11. Činkole A. Alojz, Zarnikova ul. 17.
12. Strle I. Zofka, Zarnikova ul. 3.
13. Pertot I. Milan, Kolodvorska ul. 32.
14. Stanič F. Jana, Resljeva c. 22.
15. Valant J. Janko, Resljeva c. 39.
16. Simčič M. Cvetka, Gregorčičeva ul. 7a.
17. Verce F. Franc, Emonska c. 2.
18. Gaberc A. Anka, Novi trg 5.
19. Vildman J. Oton, Zidovska c. 2.
20. Kos F. Franc, Albanska c. 30.
21. Lavrič I. Ivan, Cesta na Loko št. 18.
22. Brule M. Drago, Resljeva c. 13.
23. Jager L. Boris, Resljeva c. 18.
24. Baloh J. Ivan, Prešernova 13.
25. Lavrenčič M. Julij, Prešernova 1.
26. Mevčelj J. Niko, Igriška ul. 14.
27. Sladič F. Franjo, Igriška ul. 2.
28. Čilenšek F. Breda, Stari trg 32.
29. Grabnar — Boštjančič — J. Eva, Stari trg 15.
30. Mihajlovič M. Marija, Ambrožev trg 10.
31. Novinšek J. Jože, Ambrožev trg 10 b.
32. Kerle J. Jakob, Marksov trg 2.
33. Štembal A. Ciril, Dalmatinova ul. 15.
34. Fabiani Viktor, Miklošičeva 34.
35. Kopecky I. Dolfe, Pražakova ul. 8.
36. Klančar I. Ivan, Miklošičeva 34.
37. Arko J. Anton, Titova c. 61.
38. Golob S. Jože, Tržaška c. 14.
39. Zorič Miroslav, Miklošičeva c. 14.
40. Krmac A. Boris, Erjavčeva c. 24.
41. Polak V. Anka, Puharjeva 5.
42. Obersnel J. Oskar, Titova c. 1b.
43. Krevs I. Ive, Vrhovčeva ul. 4.
44. Paternoster A. Maks, Vrhovčeva ul. 4.
45. Verblj F. Stanislav, Krakovski nasip 10.
46. Krestič S. Milutin, Igriška ul. 6.
47. Plantan J. Milan, Zadržni dom Zg. Zadobrova.
48. Ogrin J. Valentin, Medno 7.
49. Klopčič M. Janko, Medvedova 14.
50. Svetina M. Mira, Ambrožev trg 10.
51. Galof J. Albin, Goce Delčeva ul. 4.
52. Mokole Z. Čedo, Lazarjeva ul. 5.
53. Korenčan F. Franc, Trubarjeva c. 91.
54. Frančeskin H. Hilarij, Gradščice št. 10.
55. Glinšek J. Ivan, Trg Revolucije 11.
56. Meržek M. Karel, Wolfova ul. 6.
57. Kobal A. Ljubo, Zupančičeva ul. 17.
58. Armič M. Ing. Stojan, Miklošičeva c. 16.
59. Mihelčič F. Stane, Miklošičeva 10.
60. Berdajs F. Franc, Trg OF 14.
61. Kvas J. Jaka, Trg OF 14.
62. Dovjak J. Janez, Cigaletova 5.
63. Medvež F. Draga, Cigaletova ul. 3.
64. Pezdin G. Franc, Kidričeva ul. 10.
65. Bedenčič Jože, Dvorčakova ulica.
66. Zadnik Karel, Podjunska ul. 11.
67. Klaus Vladimir, Prešernova c. 6.
68. Križan Anton, Tržaška cesta 46.
69. Marinič Ivan, Zvezdarska ul. 1.
70. Okršlar Jože, Sojerjeva ul. 23.

71. Kofol Matija, Titova c. 84.
72. Lipovšek Srečko, Cesta na Loko 39.
73. Dolinar Valentin, Vodnikova ul. 5.
74. Kržišnik Tone, Knezova ul. 28.
75. Šefic Stane, Kobetova ulica 34.
76. Ganter Dragica, Celovška 225.
77. Ložar Franc, Stožice št. 56.
78. Nunič Fran, Zadobrova 74.
79. Teran Jože, Gasilska ul. 10.
80. Kolene Alojz, Kurilnica Ljubljana.
81. Bertonec Anton, Vižmarje št. 53.
82. Bergant Franc, Medvedova ul. 3.
83. Trček Vinko, Svetosavska ul. 24.
84. Panjan Jože, Albanska ulica 39.
85. Potočar Rudi, Kamniška 25.
86. Babnik Alojz, Vrhovci 96.
87. Turšič Stane, Linhartova ul. 49.
88. Potočnik Leopold, Šiška (blok II) 2.
89. Zbrizaj Danilo, Blok I.
90. Čadež Franc, Ptujška ulica 20.
91. Zagore Milan, Novi blok 10-III.
92. Pečnik Vladimir, Novi blok 18-III.
93. Dolanc Danica, Malgajeva ul. 2.
94. Očepek Mirko, Parmova ul. 48.
95. Zalar Stane, Livarska ulica 7.
96. Šibila Jože, Prešernova ulica 35.
97. Škof Stane, Brdnikova ulica 7.
98. Mirtiš Milan, Vilharjeva 21.
99. Pervanja Stefanja, Novi blok 16-I.
100. Crnkovič Branko, Novi blok 16-II.
101. Bančič Matija, Stožice št. 201.
102. Delač Ivan, Kobetova ul. blok 17.
103. Marenče Stane, Večna pot 20.
104. Kopač Stanko, Vodovodna 34.
105. Črnugelj Alojz, Črnuče št. 9.
106. Simoneti Marijan, Vodnikova 126.
107. Bahar Vida, Šišenska 26.
108. Vidrih Zdravko, Novi blok 15-I — Šiška.
109. Rod Alojzij, poslovodja pri Slovenija-avto.
110. Hariš Peter, Obirska 23.
111. Stojščič Dejan, Frankopanska 16.
112. Černivec Franc, Livar v Litostraju.
113. Kalčič Boris, Obirska 25a.
114. Bratina Karel, Draveljska ul. 10.
115. Zorko Ladislav, Na Jarmu 6.
116. Cvar Ciril, Vodovodna ul. 15.
117. Dernač Vlado, Medvedova ul. 10.
118. Pečaver Albina, Slapničarjeva ul. 12.
119. Nedžavec Alojz, Ciglarjeva ul. 32.
120. Ogorelec V. Iva, Kosovelova ul. 11.
121. Steganež J. Bogdan, Novi blok XIV.
122. Žigon J. Danilo, Vrazov trg 4.
123. Bricej Ceferin, Zgornja Hrušča 18.
124. Beraus Olga, Igriška ulica 3.
125. Kavčič Štefka, Središka ul. 8. (Nadaljevanje v prihodnji številki)

Izdaja Založništvo ljubljanskega dnevnika, direktor Stane Skrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar.